

Przemysl udati, zato je moral tudi računati s tem, da bodo postavili Rusi svojih 100.000 mož oblegovalne armade na bojišče v Karpatih vsaj en teden po padcu trdnjave. To je jasno in proti temu se je generalni štab brez dvoma zavaroval.

Neznano pa je, koliko naših čet je bilo na razpologo za obrambo črte ob Dunajcu in v Karpatih. Gotovo pa je, da razpolagata zaveznika na avstrijskih bojiščih z armado, ki šteje — seveda le približno povedano — morda en milijon. Potem onih 100.000 Rusov izpred Przemysla ne zaleže mnogo. Že doslej ruska premoč nasproti našim četam v Galiciji ni mnogo opravila in že mesece stoji tam boj, nasprotno pa so naši potisnili rusko premoč v Bukovino in vzhodno Galicijo. Zato ni izključeno, da se isto zgodi tudi drugod.

Sovražnika pa ne gre podcenjevati. Če postavijo Rusi onih 100.000 mož v boj na eni točki, morda pri Dukli, se lahko zgodi, da se naša fronta tam izboči proti zaledju. Tudi ni pozabiti, da imajo Rusi sedaj na razpologo težke topove, ki jih lahko postavijo v Karpatе. Še eno je upoštevati. Spomladi, če skopni sneg in led na severnopolskih bojiščih, je vsaka operacija na onih bojiščih, kjer je izvojeval Hindenburg svoje zmage, otežkočena, deloma celo nemogoča. Drugače je v Karpatih. Tu ne ovirajo močvirja, tu jo napad mogoče. Zelo verjetno je, da bodo Rusi, zaupajoč v nedostopnost severne Poljske, oslabil tam svoje pozicije ter poslali večje sile v Karpatе. Toda tudi našemu armadnemu vodstvu je vse to dobro znano, tudi ono ve, da se bo glavno bojišče v aprilu preložilo v Galicijo in brez dvoma je ukrenilo vse, da bodo našli Rusi na tej fronti najsilnejši odpor. Gotovo je, da bo prinesel april nove silne boje v Karpatih, silnejše, kakor so bili dosedanj, isto zaupanje, kakor iz početka vojne, pa nas nadvlada še danes.

Przemysla zadnji dnevi.

V poročilu ki opisuje okoliščine predaje Przemysla in njene vzroke dobimo sledeči stavek: „Da trdnjava ni bila za daljšo dobo preskrbljena, je razvidno iz tega, da so instrukcije intendanc predpisovale samo trimesečno preskrbo, ker so splošno po Evropi računali le s kratko dobo vojske. Kljub temu je bil Przemysl preskrbljen za daljšo dobo“. Avgusta meseca 1914 je nemški vojni minister izjavil, da je treba računati z obleganjem Metzа. Metz je pa že leta sem preskrbljen s konzervami in z nepokvarljivimi živili tako, da lahko preživi 100.000 mož 3 leta. Vsako leto so konzerve obnavljali, stare pa pozili.

„Reichenberger Zeitung“ piše o kapitulaciji Przemysla z merodajne strani na Dunaju: S padcem Przemysla se je moralo računati pač že koncem meseca januarja. V svo odločnostjo so takrat poizkušali pomagati hrabri posadki. Naše armade so prodrle proti Stryju in čez prelaz Dukla, da pridejo do črte Sanok Sambor, ker so hoteli prisiliti rusko oblegovalno armado na boj.

Do Stanislava je pa prodrla le naša vzhodna skupina. Sosedna skupina je nalezela že južno od Skol na močan odpor. Na prelazu Lupkov in na nižini Dukla so se ustavili Rusi skupno prodirajočim Nemcem in Avstrijcem z velikimi množicami in so zavirali prodiranje, dasi so to plačali z brezobzirnimi žrtvami ljudi in materijala. Ruske čete bi bili že premagali, a zapadel je visok sneg, v katerem je bilo mogoče le pehoti, da je počasi napredovala, a artiljerija ni mogla priti naprej kakor tudi ne vozovi s prtljago in s živežem.

O dogodkih zadnjih dni pred predajo trdnjave Przemysl poročajo iz vojnega poročevalskega stana sledeče podrobnosti: Med obleganjem trdnjave je bilo zdravstveno stanje v trdnjavi ugodno, zadnje dni se je pa v tem oziru tako poslabšalo, da je bilo bolne oziroma za boj nesposobne že polovico posadke.

Na večer pred 19. marcem, ko je posadka

zadnjič izpadla, so hoteli moštvo, ki naj bi se prihodnji dan borilo, še enkrat nasiti in zato razdelili iz ostanka zalog po dve konservi za vsakega moža. Bodisi nevajena hrana, bodisi slast užitka je povzročila veliko bolezn, da, več vrlih mož je celo umrlo.

Predno se je udal Przemysl, so izstrelili vsaj 20.000 granat vsak dan na Ruse. Zadnje dni so Rusi napredovali s svojimi postojankami vsak dan en ali pa dva kilometra. Rusov je padlo zadnje čase vsak dan nekaj manj kot 100 na dan.

Izpad dne 19. marca je pokazal popolno oslabeledo moštva. S težavo so se vlekli oddelki naprej. Za par kilometrov so rabili več ur. Ko so se umaknili, so Rusi z veliko odločnostjo napadli trdnjavo od treh strani. Podnevi so divjali ljuti artiljerijski boji, ponoči je pa napadala pehota, ki je pa bila do zadnjega vedno odbita. Očividci zagotavljajo, da zadnje ure boja in obstanka slavne trdnjave vsem, ki so to doživeli, ostanejo v trajnem spominu radi tragične veličine vtisa.

Bilo je v noči od nedelje na ponedeljek. Rusi so strastno napadali in povsod je divjal boj. Grmenje topov je neprestano pretresalo zrak. Civilno prebivalstvo se je zbralo na takozvanem „tatarskem griču“, kjer je lep razgled, in s strahom zasledovalo odločilni boj. Naenkrat se ob 4. uri zjutraj dvigne proti nebu mogočen ognjen steber in strašen pok je pretresel zrak. Ruska pehota je prestrašena ustavila napad in se umaknila. Fort za fortom se je dvignil v zrak in padel porušen na tla. Prostovoljni pogin izstradane trdnjave, izpolnitev zadnje žalostne dolžnosti hrabre posadke, to je bil pretresljiv prizor. Vse, kar je služilo vojnim namenom, je bilo razbito, porušeno, razstreljeno ali pa je pržil ogenj; forte, vojaška skladišča, mostove, železniške proge, brežične postaje. Trdnjavske topove so posebno poškodovali, tudi mogočne 30 cm možnarje so nabasali z razstreljivom in peskom. Ostanki razstreljenih cevi so leteli kilometre daleč. Moštvo je končalo poruševalno delo s tem, da je razbilo puške in celo puškine cevi poskilo. Trdnjava je izginila.

Bilo je v ponedeljek med 4. in 6. uro zjutraj. Na letališču sta bili še dve porabni letali. Rusi, ki so polagoma spoznali pomen razstrelitve, so naperili svoj ogenj na letališče. En sam dim razstreljenih granat in šrapnelov je odbajal letališče, ali kakor „Feniks“ iz pepela ste se dvignili obe letali nepoškodovani iz oblaka dima, medtem ko je pod njima divjalo razdejanje in se je dvigalo na stotine ognjenih stebrov. Eno letalo je odletelo v smeri proti Karpatom, drugo pa proti zahodu in je srečno došlo na svoj cilj. Letalci, ki so odnesli najvažnejše dokumente, pripovedujejo strašne stvari. Rusi so ustavili boj, samo topovi so še streljali. Pehota ni več napadala. Pred temi dogodki, po katerih je bil odposlan parlamentar k sovražniku, so zbrali posadko in ji sporočili, kaj pride. Oči bojnikov so se napolnile s solzami. Živil ni bilo več razen mesa zadnjih konj in ovsа, katerega so zmleli zadnje dni za moštvo. Te ostanke so razdelili med moštvo.

Vojni poročevalec Roda Roda poroča: Lastnino državnih blagajn in przemyslske posadke v bankovcih so žažgali, ko so prej zabeležili serijo in število vsakega bankovca.

Zadnje nedeljo pred predajo, ko že ni bilo nič žita, riža, krompirja, nobenih konserv, so prinesli trdnjavskemu poveljniku kot zadnji dar posadke še enega pečenega goloba-pismonoša. General Kusmanek je globoko ganjen sprejel dar kot znak ljubezni in spoštovanja posadke, ali poslal je goloba v bolnišnico za težkobilanega vojaka.

Zračna pošta iz trdnjave je stala, kolikor je doslej znano, 12 letal in 14 letalcev, ki so bili postreljeni in so deloma ranjeni prišli v rusko vjetništvo. Velike svote denarja, s katerimi je trdnjavsko poveljstvo razpolagalo, oziroma nji-

hova vrednost, je rešena. Važne papirje so letalci prinesli na varno.

Graška „Tagespost“ je pred kratkim pisala: Ljudem v resnici ni zameriti, če postanejo deloma malodušni in bojazljivi. Padec Przemysla bi prav gotovo ne napravil tolikega vtisa, če bi se v previdni obliki sporočilo prebivalstvu že več tednov znana poročila trdnjavskega poveljstva. O izidu pogajanj med Kusmanekom in poveljnikom ruske oblegovalne armade do danes še nimamo uradnih poročil.

Mesto Przemysl je vsled obstreljevanja le malo trpelo. Le redkokdaj je padla v mesto samo kaka granata. Rusi so naperili svoj ogenj v glavnem na vojaško erarno preskrbovališče, ki se je nahajalo v bližini ulice Slowacki v južnem delu mesta. Civilistov je ostalo v mestu le okoli 10.000.

O padcu Przemysla poroča ruski generalni štab: Naše čete so vzele dne 22. marca trdnjavo Przemysl. V glavnem stanu generalisima se je vršilo zahvalno bogoslužje s zahvalno pesmijo, ki so se ga udeležili tudi car, veliki knez Nikolajevič in ves generalni štab. Iz Przemysla v Lvov je došlo do zdaj 6000 vjetnikov.

„Az Estu“ brzojavljajo iz Rotterdama: Vojni poročevalci v ruskem časnikarskem stanu v Lvovu so se peljali z avtomobili takoj v Przemysl, da bi bili navzoči ob velikem dogodku. Peljati so se morali skozi celo vrsto opustošenih vasi, dokler se niso pripeljali v Moscisko, veliko občino, ki leži blizu Przemysla. Rusi so tam stržili več avstro-ogrskih vojnih vjetnikov. Rusi so klicali časnikarjem, da se nahaja Przemysl v ruskih rokah. Pri Sechnie so videli še sledove zadnjega izpada junajske posadke. Veliko mrtvih ruskih vojakov je ležalo še nepokopanih. Vas je bila le še razvalina, kar dokazuje, s kako silo so napadli przemyslski junaki. Od daleč so že videli, kako se je valil črn dim proti nebu in čuli so strašno detonacijo. Avtomobili so se mogli pripeljati le do skrajnih utrd, ker so bili razstreljeni vsi mostovi, ki so vodili v notranje trdnjavsko ozemlje. Vojni poročevalci so skozi daljnogled opazovali sliko, ki je bila zvišeno otožna. Iz trdnjave so visoko švigali plameni, zdelo se je, da stoji sredi ognjenika; vedno višje je švigal plamen iz gostega dima. Kamor je seglo oko, je bilo vse razstreljeno in požgano. Parlamentar se je že odstranil, a častniki in vojski posadke so še vedno razstreljevali. Poročevalci so videli le še razvaline. Videli so tudi razvaline avstro-ogrškega oklopnega vlaka, ki so ga razstrelili. Ko so došle prve ruske čete do skrajnih utrd, so našle le še razvaline in pepel.

Vojni poročevalec lista „Pesti Hirlap“ poroča: Nek vjeti ruski polkovni poveljnik pri graškem armadnem zboru je že pred dnevi, ko je bil zaslisan, izjavil: „Vemo, da so dnevi Przemysla šteti. Trdnjava se bori proti mnogo močnejšemu sovražniku, kot smo mi. Lakota je oblegovalni top najtežjega kalibra in przemyslski junaki bodo prisiljeni, da položijo orožje. V našem častniškem zboru vlada mnenje, da se mora s hrabri brnilci odlično postopati. Od najvišjega častnika do zadnjega moža se bodo vsi prepričali, da znajo Rusi ceniti prave junake.“

„Aftenposten“ poroča iz Petrograda: Po kapitulaciji Przemysla so Rusi izkazovali generalu pl. Kusmaneku in njegovim častnikom vse vojaške časti. Ruski častniki so občudovali poveljnikovo srčnost in junaštvo. General pl. Kusmanek je hotel izročiti svojo sabljo. Rusi so odgovorili: „Gospod general, pol leta ste se upirali naši premoči, Rusija želi, da obdržite svoj meč. Bili ste vedno hrabri in viteški sovražnik.“

„Rotterdamische Courant“ poroča iz Londona: Iz Petrograda se poroča: Ruska oblegovalna armada je štela 100.000 mož, avstro-ogrška trdnjavska posadka pa le 25.000 mož.

„Pester Lloyd“ poroča: Ko so o Božiču Rusi postrelili nekega avstrijskega letalca, ki je nesel generalu Kusmaneku purana kot darilo, so ga z drugimi darovi pod belo zastavo poslali

Pripravljen biti je vse,

kar zamoremo proti pretečim nevarnostim ukreniti. Vedno smo ogroženi od sovražnikov našega zdravja in dosegli smo v svojo obrambo že veliko, ako smo na to priprav-

ljeni. Vsled prepiha, mokrote in prehlajenja dobimo lahko revmatične bolezni, glavo- in zobobol, bolečine v ušesih, nahod itd., ako pa imamo vedno Feller-jev bolečine o- stranjajoči fluid iz rastlinskih izvlečkov s znakmo „Eisa-fluid“ pri hiši, tedaj ž njegov okrepčevalno in oživlja- jočo močjo te bolečine kmalu preženemo. Svetujemo toraj našim čitateljem, da si naroče 12 steklenic tega

od zdravnikov priporočena domačega zdravila za 6 kron, poštne prosto, od lekarnarja E. V. Feller-ja v Stubici, Elsa-trg šte. 241 (Hrvatsko). Tudi Feller-jeve čistilne rabarbara kroglice s znakmo „Eisa-Pillen“, 6 škatljice za samo 4 kroge in 40 vinarjev, poštne prosto, naj bi imeli naši čitatelji vedno pri hiši kot preizkušeno sredstvo proti vsem težkočam v prebavlili. kaos - - -

in pri tem je Brilej svojega tekmeča nekateri- kratki tako nevarno sunil v prsa, da je Kancilja po kratkih minutah izdihnil svojo dušo. Brileja, ki je črnovojniški zavezanec, oddali so vojaškemu sodišču v Gradec.

Na bojišču v Galiciji padel je naš dolgoletni naročnik g. Karol Skrinjar iz Obriža pri Središču, med tem ko njegov brat Ivan zdihuje v ruskem jetništvu. Globoko žalost nad rano smrtjo padlega občutijo potrti stariši, sestra in žetna hčerka. Bodi mu zemljica lahka v daljni tujini!

Lastnega moža ubila je Marija Nowak, kočarica v Čagi v Slov. goricah. Zakonska Franc in Marija Novak živela sta v vednem prepriu. Trinajst let je že trajal ta žalostni zakon. Dne 14. t. m. prišel je mož nekaj natrkan domu in takoj sta si bila s ženo zopet v laseh. Ušla je žena na prosto, a mož je dirjal za njo, jo tepel in nazadnje je še mislil jo z gucnim krevljem nabiti, toda žena pograbila nek parungelj ter klesti tako krepko žujim po možu, da je kmalu obležal. Drugega dne je Franc Novak valed otrpnenja možganov umrl, „nežno“ ženkico pa so djali pod ključ.

Prihod Rusov. Iz Podkličtra na Koroškem se nam piše dne 29. marca: Včeraj dospelo je iz pliberskega ruskega taborišča 150 ruskih vjetnikov v spremstvu moštva za straženje. Ljudstvo je radovedno gledalo martialične, bradate možakarje v njihovih rujavkastih uniformah. Delo bojo imeli pri gradnji cest, koje nadzorujeta gg. okr. inženir Rauchenwald in cestnarski mojster Wassermann.

100-letnica rojstva kneza Bismarcka, prvega nemškega državnega kancelarja in ustvaritelja nemškega cesarstva se dae 1. aprila po vsej Nemčiji najslavenje obhaja. Mož si je stekel za svojo očetnjava zares občudovanja vredne zasluge, bil je tako dalekogleden, premeten in odločen državnik, kakoršnih rodi vsako stoletje komaj enega.

Kovine je treba naznaniti. Danes prijavlja državni zakonik naredbo, da mora vsakdo, kdor ima več kakor 200 kilogramov cinka, aluminija, svinca, bakra, medi in nikla, to vsak mesec naznaniti politični oblasti in sicer skupno z naznanilom o drugih kovinah, katerih naznanitev je bila že prej zaukazana.

Patriotično nabiranje kovin. Deželnoobrambni minister baron Georgi je izdal oklic, s katerim pozivlje vse državljanke brez razločka, da naj darujejo vsakovrstne kovine — razun železa, jekla in plehovin —, ki se šestokrat nerabne nahajajo po hišah, vojaški upravi. Pobirali bojo v mescu aprilu take reči šolarji in šolarice od hiše do hiše in glejte, da jih ne bodejte pustili praznih rok oditi. Vrednostna cena se bode izplačala vojnim oskrbovalnim uradom, ki podpirajo naše vrle junake na bojišču.

Stavba barak za ruske vjetnike v Stern-talu na ptujskem polju tako hitro napreduje, da bodo došli tje v dveh ali treh tednih prvi vjetniki. Taborišče bo jako velikansko, da bode v njem prostora za 60.000 vjetnikov, vrhutega pa še za cel bataljon stražnega moštva.

Gospodarske stvari.

Želodje je prav dobra piča za svinje. Kjer rase več hrastovja, se prav izplača trud, kojega smo z nabiranjem imeli. Posebno sedaj v zgodnjem pomladnjem času se priporoča nabiranje želodja, ko v marsikaterem gospodarstvu primanjkuje svinjske piče. Nabrano želodje se mora pred rabo ali pred prodajo na peči ali pa v zmerno topli peči primerno osušiti. Kdor pa sam nima svinj, ta nabrano blago lahko proda 1 kg po 10 vinarjev. Vseko množino kupi g. Jožef Ornič v Ptuj, kakor je iz tozadavnega inzezata razvidno.

Velikonočni kruh, takozvani kolači, se letos ne sme peči iz same fine ali finejše pšenične moke in njih primes ne sme znašati nad 50 odstotkov (nad polovico) skupne teže kruha. To velja tudi za privatno gospodinjstvo, ki peče kruh doma ali si ga pusti pri peku peči. Pek, ki bi prevzel testo, katero tem predpisom ne odgovarja, bil bi sokrivec dotičnega prestopka ter primeri kazni podvržen. To je kratka vsebina odloka ces. kr. namestništva z dne 27. marca 1915 št. 4. 572 VI M. 1915.

Razglas glede dovolitve podpor kmetijskim podružnicam za orodje in stroje. Upoštevajoč važnost nepretrgane oddaje orodij in strojev za znižano ceno podružnicam in skupno uporabo, sklenil je osrednji odbor v svoji seji dne 19. januarja 1915 da bo nadaljeval to akcijo tudi leta 1915 celo takrat, ako bi se tudi ne nakazala v te svrhe sicer dovoljena državna subvencija v znesku 3000 kron. Za ta primer se nakloni iz rezerve za izdajo kmetijskega koledarja 3000 kron. Prošnje za dovolitve takih podpor se sprejemajo do 15. aprila 1915. Ob enem vabimo vse p. n. člane in podružnice, naj si v čim najbolj mnogobrojnem številu naročijo koledar za leto 1916, da se zopet okrepi rezervni sklad za izdajo družbenega koledarja. — Od osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe za Štajersko.

Razglas glede brezplačne oddaje škropilnic za sadovnjake in vinogradnih škropilnic. Ker se mora smatrati oddajo škropilnic v svrhu nepretrganega zatiranja škodljivcev teh kultur za nujno potrebno, sklenil je osrednji odbor v svoji seji dne 19. januarja t. l., da bo izvršil to akcijo v nekoliko omejenem obsegu tudi takrat, ako bi se vsled vojnega stanja ne dale na razpologo državne podpore za zatiranje sadnih in vinogradnih škodljivcev. Centralni odbor je storil sklep, dati za ta primer pogojno na razpologo iz obrestij nadvojvoda Ivanove in graf Meranove ustanove iz vsake znesek po 1000 K, skupaj toraj 2000 K. Tozadevne prošnje se naj vložijo do 15. aprila 1915. — Od osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe za Štajersko.

Razglas c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva za Štajersko v Gradcu z dne 23. marca 1915 št. 675/6—15 v zadevi obrokov za vplačilo neposrednih davkov v 2. četrtletju 1915. Tekom 2. četrtletja 1915 postane neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 4. mesečni obrok dne 30. aprila 1915, 5. mesečni obrok dne 31. maja 1915, 6. mesečni obrok dne 30. junija 1915. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetij, podvrženih javnemu dajanju računov: 2. četrtletni obrok dne 1. aprila 1915. III. Rentnina in dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka po osehah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer 1. polletni obrok dne 1. junija 1915. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v smislu postave z dne 15. januarja 1904. I. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1/3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgor naštetim rokom do vstete dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadlimi dokladami in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisane prisilnega postopanja.

Razglas glede oddaje izvirnega ruskega lanenega semena po subvenciji. Vsled precejšnje zaloge iz nakupa lanenega semena leta 1914 je omogočeno osrednjemu odboru tudi leta 1915 oddati po znižani ceni rusko laneno seme, v kolikor zaleže zaloga, takim kmetovalcem, kateri se bavijo s pridelovanjem lanu. Ker poljedelsko ministerstvo še ni obljubilo osrednjemu odboru redne podpore, in ker je na razpologo le majhen subvencijski ostanek iz prejšnjih let za oddajo lanenega semena za znižano ceno, bo laneno seme v primeri s prejšnjimi leti razmerna dražje, in bo se zaračunil kilogram semena z 52 vinarji. Naročila sprejema le proti istočasnemu vplačilu zneska družbeno pisarna, Gradec, Landhausgasse 12. Ako se seme odpošlje po pošti ali železnici, mora plačati prejemnik naročenega semena tudi poštnino oziroma tovarnino. Potreben je natančni naslov z navedbo zadnje pošte oziroma železniške postaje. Ako se potrebuje manj kakor 5 kg priporočamo, da se

sonaroči lanenega semena tudi za kakega sosedu. Da se zagotovimo, da se je laneno seme res tudi posejalo, ne pa morebiti pokrmilo kod zdravilo, so naročniki dolžni po izvršeni setvi to javiti občinskemu predstojniku in si to dati od njega pismeno potrditi, da so laneno seme res posejali. Potrdilo morajo potem vpslati c. kr. kmetijski družbi. — V Gradcu, dne 21. januarja 1915. Od osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe na Štajerskem.

Brezuspešno prizadevanje ima prepogostoma želodec s prebavo slabo prežvečenim, težkih jedil. V takih slučajih si zamoreno pomagati s prebavljajimi pospešujočimi, krš pomagalnimi „Elsakroglicami“ s znanjko „Elsa-Pillen“. Edno prave se dobe od lekarinarja E. V. Fellerja v Stubici, Elsa-trg št. 241 (Brvatsko), 6 školjke poštnine prosto za 4 krome in 40 vinarjev. Onem se lahko naroči Fellerjev bolečine pomirjajoči rastlinski fluid s znanjko „Elsa-fluid“, 12 steklenic za 6 kron poštnine prosto.

Razkazovanje vojskega perila. Mnogo naših vojakov pošilja sedaj svojo perilo domu, da se ondi spere. Mogoče je, da se v takih slučajih prenese mrčes ali pa kaka nalezljiva bolezen. V nevarnosti so v tem oziru posebno perile. T mu se lahko opomore, ako se perilo razokuzi. Najhitreje in najgotovješe učinkuje v tem oziru, ako se perilo 24 ur pred pranjem namoči v vodo, ki vsebuje 3% raztopljene surovega lysoforma. Perilo vsled tega revninja ničesar ne trpi. Zagotovilo da bo bil lastnik okuznega perila nekadaji bolan ali tudi še sedaj bolan, ne vsebuje nikake obrambe, kakor to nas uči vsakdanja izkušnja.

Listnica uredništva.

Gosp. Fr. P. . . . k na Teznu: Pismo prejeli, odgovor imate v današnji številki. Večim naročnikom: „Štajerca“ celo veseli, ako je njegova „pošta pridiga“ vsaj nekaterim ugajala, vsem pa itak še sam Bog ne ustreže.

Mlin ali žaga

na trajni vodi in v dobrem kraju se vzame v najem. Ponudbe naj se naslovijo na upravnništvo „Štajerca“ v Ptuj. 174

Dve njivi

se daste v najem. Vpraša se naj pri gosp. Jož. Goriup u, usnarja v Ptuj. 170

Želodje

(Eicheln) kupi v vsaki množini ter plača 1 kg po 10 vinarjev Jožef Ornič, v Ptuj. 171

DEKLA

ki se razume v gospodinjstvu, sprejme se takoj pri enem gospodu v službo. Naslov: G. B. 11, poste restante Celje. 172

Marljičvega učenca in treznega pomočnika (jungra) sprejme takoj Alois Kukowitz, lastnik umetnega mlina v Ptuj. 181

Kovaški učenc se sprejme na vso preskrbo pri: Anton Gregl, kovaški mojster v Celju, ljubljanska cesta. 177

Oženiti se želi vdovec s samskim dekletom ali ne čez 35 let staro vdovo, ki ima vsaj 1.000 kron gotovine. Naslov pove upravnništvo „Štajerca“ 179

Umetno gnojilo (Kunstdünger) za travnike, njive, zelenjadne vrte in vinograde s izvrstno analizo se po ceni proda: Vpraša naj se pri: Karl Duller, šf. Vid pri Ptuj. 198

Kupujem

že rabljena a dobro ohranjena kolesa (bicikela). Ponudbe naj se pošljejo na naslov: „Trgovina 100“, pošta Velenje, Štajersko. 176

Učenc nemškega in slovenskega jezika zmožen, priden in pošten, sprejme se v trgovini: A. Preaz, v Rogatcu, (Rohitsch). 168

Učenc se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme v tovarni za usnje (Lederfabrik) Paul Pirich v Ptuj. 159

5.000 komadov 167
kostanjeh vinogradskih (trsnih) kolov, 2 metra dolge proda Fanni Georg v Makoljah pri Poljčanah (Maxau b. Pötschach).

Komij in trgovs. učenc (Komis u. Handlungslehrling) slovenscine in nemščine zmožna se sprejmeta takoj pri firmi Alois Kometter, trgovina z mešanim in manufakt. blagom v Borovljah (Ferlach) na Koroškem. 141

Parna žaga (Dampf-säge) Adalbert Ružička v Ragoznici pri Ptuj kupi okrogla smrekova in jelova debela (plohe) v vsaki debelosti. 149

Naznanilo. 145
10.000 komadov šmarčničnega trsja I. sorte je na prodaj — komad po 4 vinarje — pri Anton in Marija Bec v Zagorcih (fara sv. Lovrenc v Slov. gor.), p. Juršince pri Ptuj.

Trgovina z mešanim blagom na dobrem prostoru, se kupi ali vzame v najem. Od koga? pove upravnništvo „Štajerca“ v Ptuj. 173

• Straschill'ova grenčica iz zelenjave •

(Straschill's Kräuter-Bitter)

iz premiirane štajerske žgalnice finega domačega žganja in veledestilacije

Max Straschill v Ptujju.

To je izdelek najvišje dovršenosti in nedosežen v dobroti ter vplivu.

••••• Straschill'ova grenčica iz zelenjave •••••

je dvojna želodčna grenčica iz zelenjave in korenin. Izdeluje se iz najboljših kot domača sredstva znanih dobro vplivajočih zdravilnih zelenjav in korenin ter iz najboljših temeljnih snovi.

••••• V Straschill'ovi grenčici iz zelenjave •••••

vporabi se le izbrane najfineše aromatične zdravilne zelenjave in korenine najizbornejše vrste. Ekstrakcija t. j. dobava in izsesanje vplivajočih snovi iz zelenjav in korenin, zgodi se po najnovejšem, znanstveno izkušenem ekstrakcijskem načinu. S posameznimi zelenjavami in koreninami se različno ravna in sicer na ta način, da se porabi za vsako rastlino (Droge) ono ekstrakcijsko metodo, po kateri se iz iste najboljše zahtevano snov izvleče.

••••• Straschill'ova grenčica iz zelenjave •••••

je čisti, naravni izvleček (ekstrakt) najboljših zdravilnih zelenjav in najboljše vplivajočih korenin.

••••• Straschill'ova grenčica iz zelenjave •••••

vpliva vsled svoje sestave milo na prebavljanje, okreпча želodec in truplo in je jako prijetna.

••••• Straschill'ova grenčica iz zelenjave •••••

je domače in želodčno sredstvo, napravljeno z ozirom na namen. — V nobeni domačiji naj je ne manjka!

••••• Straschill'ova grenčica iz zelenjave •••••

je neobhodno potrebna pri večjem telesnem naporu in štrapačah. Posebno priporoča se Straschillovo grenčico iz zelenjave za turiste, lovce, potnike na morju, vojaštvo, romarje itd.

••••• Straschill'ova grenčica iz zelenjave •••••

je izvrstna dvojna želodčna grenčica iz zelenjave in korenin (garantirano prosta od vseh esenc in ojstrih, zdravju škodljivih snovi.)

➔ Zahteva naj se posvobod izrecno ➔

➔ Straschill'ovo grenčico iz zelenjave ➔

(„Straschill's Kräuter-Bitter“)

in zavrne naj se vsako drugo manjvredno blago.

MAX STRASCHILL V PTUJU

Patriotičen kinč in oficijelni znaki ces. in kr. vojnega ministerstva na Dunaju.

Št. 131. Obo. črna rumeni križ c. in k. vojnega ministerstva 2 K

Št. 132. Obo. državni križ c. in k. vojnega ministerstva 3 K

Št. 133. Obo. avstrijsko-ogrski-turški znak c. in k. vojnega ministerstva 2 K

Št. 144. Obo. železni prstan c. in k. vojnega ministerstva 1 K

Št. 150. Pravil srebrni prstan, ofic. črno-rumeni križ, poslačen 3 K

Št. 156. Obo. vojni srečni križec c. in k. vojnega ministerstva 2 K

Št. 145. V srebro vdelan 3 K

Št. 151. Isti kot manjšeni gumbi 3 K

Št. 157. V srebro vdelan 3 K

Št. 146. V zlato vdelan 6 K in 12 K

Št. 152. Isti kot vdelani 8 K

Št. 158. V zlato vdelan 6 K in 12 K

„Zlato dat sem za železo“ (Gold gab ich für Eisen), oficijelni železni prstan v srebro vdelan 7 K, v 14 karatno zlato vdelan 9 K in 12 K. Kot mera zadostuje papirnat odrezek. Pošlje se proti vplačilu dotičnega zneska in 50 vin. za poštnino; pošlja se tudi na boljše od:

I. izvezna tvrdka vojnih ur za armado

Maks Böhnel
Dunaj, Margaretenstrasse 27/51.

Ilustrovani cenik zastoj. 144

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 10—franko po povzetju. 1/2 klg. veleprima najfinejši čaj K 2— oddaja A. Sapira, 490, eksport kave in čaja Galanta. 756

Židano štikana bluza samo K 1'95.

Čudež industrije za štikanje.

Velečini modni štof z bogato židano štikarjajo.

Kompletno za eno blužo samo K 1'95. 154

Krasno lepo! Zadnja novost!

Par sto tucatov teh krasno lepih, bogato z židno štikanih štofastih bluz v nežnih lepih barvah, kakor belo, creme, rosa, svetloplavo, srednje-plavo, modno-lila, rdečo, zeleno, drap, temno-plavo, fraise, rujavo, črno, sploh v vsaki eksistujoči barvi, prevzeli smo od neke razpuščene švicarske štikarijske tvornice in zamoremo te krasne bluže po en-gros-prodaji velikih množin za to smešno ceno razprodati. — Te bluže so trikratno svote vredne. — Pri najmanjšem nakupu 3 kosov tudi v različnih barvah po želji per kos K 1'95. Pri nakupu 6 kosov starejše vsi skupaj le K 11— in se poleg tega fini jabot iz čipk ali pa fini „Spitzenkragen“ zastojni priloži. Edina razprodaja po povzetju.

M. Swoboda, Dunaj, III/2, Hießgasse 13—114.

Sporočite nam svoj naslov, da Vam pošljemo navodilo, kako se Vam pri pametnem varčevanju zamore nakloniti velika svota denarja! 182

„Glücksbote“ Ljubljana 101.

Vinogradniki!

Priskrbite si pravočasno vspešno sredstvo zoper Peronospero! Bakrena galica (Kupfervitriol) se vsled vojske tudi za visoko plačilo skoraj ne more dobiti. 155

Kot popolno in najboljše preizkušeno namo domestilo priporočati se zamore le

Perocid.

Perocid pošilja po najnižji ceni tvrdka: D. Rakusch v Celju.

Neprijetne lasi

v obrazu, na lakti in rokah odpravi tekem 5 minut dra. A. RIX odstranjevalec las, gar. neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena doza za K 4— zadostuje. Pošlje se strogo diskretno. 180

Kos. dr. A. RIX laborat. DUNAJ, IX., Berggasse 17/N. Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarnar: pri „zlatem jelenu“, v drožerijah A. Kauč in „Adrija“.

Štajersko deteljno seme

od rdeče detelje, debelozrnato, zajamčeno grinte-prosto, se pošilja v vsaki množini, od 5 kilogramov naprej poštnine prosto na vsako pošto proti povzetju kg za K 2'20 od tvrdke brata Reiter v Slovenjemgradu. 157

Priden viničar

za Podlehnik (Lichtenegg) v Halozah se sprejme pri Jožef Orngiu v Ptuj. 168

Naznanilo.

Obvestimo naše p. n. odjemalce, da smo vsled podražanja surovin, embalaže, kakor tudi delavskih plač in stroškov za izdelovanje sploh primorani, ceno za

lyzoform

(Lysoform)

razokuževalnega sredstva, od dne 1. aprila naprej zvišati. Steklenica s 100 grami stane nameste 80 v. vnaprej 90 vinarjev. V tem razmerju zaračuna se tudi embalaža višje.

Lysoform-Werke
Dr. Keleti & Murányi,
kemična tovarna v Ujpesti. 40

KOSE!

Kdor hoče imeti **KOSO** 167

s katero se ni treba mučiti ter se z enkratnim klepanjem kosi z lahkoto vsake vrste travo celi dan, naj se obrne na tvrdko J. KRAŠOVIC V ŽALCU, katera je prevzela že lansko leto edino zastopstvo svetovno znanih kos znamka „Poljedelsko orodje“ in jih tudi več tisoč razpečala. Pri naročilu 10 kom. se doda 1 kom. brezplačno. Za dobro kakovost kos se jamči. Cenik na zahtevo brezplačno!

Kupim vsako množino

surovega masla (Butter), jajc masti, (Schweineschmalz) domačega prekajenega (vojnega) mesa po najboljši ceni. Ponudbe se naj naslovijo na: R. FALUDI, DUNAJ XIX., Hauptstrasse 35. 169

Zlata verižica na obroke!

60 gramov težka K 140— na mesec K 4—. Prvorazredna srebrna ura, 3 srebrni pokrovi K 14—. Se pošilja povsod. Kdor hoče poceni uro in verižico kupiti, naj piše takoj 24 R. Lechner, Goldwarenhaus, Lundenburg 661.

Priporočljiva domača sredstva.

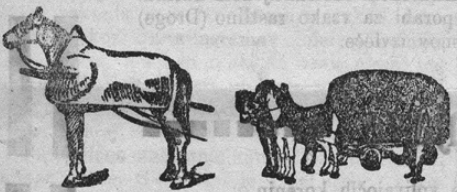
Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1 20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živca stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1 20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1 60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korčškem. 49

Pogreša se

gluhonemi čevljarji pomočnik Jožef Osteritz, ki je delal blizu do Božiča pri čevljarjem mojstru g. Johana Kvasa v Konjicah. Pogrešanec je star 24 let, je srednje velikosti, precej močne postave, podolgovatega obraza, sivih oči, primernega nosu, zatemneih lasi in poganjajočih brk. Obleden je bil, ko je izgini, s ponošeno delavsko obleko. Kot posebno znamenje ima vrh glave (na temenu) v približno 3 cm dolgo, staro brazgotino. 176

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah
Štajerčeve užigalice
(„Štajerc“-Schweden.)

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plahte
K 20— K 25— K 30—
3 m 3 1/2 4 m dolge
Wasserdichte Pferdedecken — Vododržne konjske odeje
rujave 1'90 m dolge po 10, 12, 15 kron, pripravčata
Slawitsch in Heller v Ptuj
trgovina z blagom. 243

Zahtevajte

zastoj in franko moj glavni cenik z 4000 podobami ur, zlatega in srebrnega blaga, godbenih instrumentov, usnjatega in jeklenega blaga, predmetov za domačijo in toalet, orozja itd.
Prva fabrika ur HANNS KONRAD
c. in kr. dvorni liferant, BRUX št. 731 (Česko).
Nikel-Roskopf-ure K 3'90, 4'20, 5—. Srebrne ure K 8'40, nikel-budinica K 2'90; budinica z dvema zvonocma K 4—. Razpošiljatev proti povzetju. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 89

Brata Slawitsch v Ptuj

Franzijski inštalat in Vagnergassa
priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:
Singer A ročna mašina K 50—
Singer A K 60—70—
Dürkopp-Singer K 70—90—
Dürkopp-Ringschiff za šivanje K 130—
Dürkopp-Zentralbobbin za šivanje K 140—
Dürkopp-Ringschiff za krojače K 160—
Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung K 160—180—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 180—180—
Minerva A K 120—
Minerva C za krojače in čevljarje K 160—
Howe C za krojače in čevljarje K 90—
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nižje kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Prosimo, da se naj vsaki zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.
Cenik brezplačno.